

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
UJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utóza 47. és 49. szám.

Nincs döntés.

Nagyon változatos most a politikai élet, nagyon változó a politikai hangulat. Természetes, hogy olyan; mert odafent a várban egyre főzik a terveket a válság megoldására és ennyi fáradsággal régen meg is oldhatták volna, ha új politikai alapot és nem új embert kerestek volna. Az összes eddigi fáradozás kárba veszett, mert azon dolgoztak, hogy a magyar nemzet minden jogos igényének mellőzésével, a választási eredményeknek figyelembevételével nélkül találjanak magyar embert, aki elvállalja a kormányalakítást. Eddig nem akadt. Nemcsak a szövetkezett ellenzéken nem akadt, hanem a szabadelpárton sem. Egyelőre nincs olyan bolond, aki csak a móka kedvéért vállalna miniszterelnökséget.

Lukács nem vállalkozik.

Lukács László nagyon közel állott a disztelen tisztához; nagyon szorították és maga a király egyenesen presszionálta s ő legalább eddig nem állt rudnak. Ő az ősi szabadelpártnak egyetlen tagja, aki a kigondoró bizottságban tiltakozott a kisebbségi kormány terve ellen és most azt akarnák, hogy ő álljon ilyen kormány élére. Tisza

Utazás a szeszparákkal.

Én vagyok a feledés és a mámor; én vagyok a bűnre csábító és a bűnvédő; én vagyok a disznó és az oroszlan; én vagyok a nyereszkesedés forrása és a züllés tengere; én vagyok a fogyatkozások szülője, a kórok apja, az örület testvére és a börtönök kerítője: én vagyok a szesz! A szesz igen nagy ur. Rettenetes adót fizet neki a világ: jóléletet, testi egészséget, lelki nyugalmat. Negyvilágérszöböl gyűjtött adatok alapján kihozták, hogy az alkoholisták gyermekeinek nyolczvan százaléka hibás. Vagy teste satnya, vagy érzéke tökéletlen, vagy értelmén vannak rozsdafoltok; emellett fertőzött szervezete jó félszke minden nyavalyának. Az apák bűne a gyermekekben toroltatik meg; a gyermekek pühödése a társadalmat sújtja. Egy fiatal lelkész a börtön lakóinak erkölcsi világába világított bele. Leggonoszabb kísértője a börtön sötétségébe tévedteknek a pálinka. Ez átkos folyadékból merít erőt a szenvedély ördöge s az ember állatiassága; ez oltja ki az emberben az isteni szikrát. A jogrend s az erkölcsi rend tisztelete a részeg emberről véget ér. A ré-

erre is talált sofizmát, mint talált a Háznak ex-lexben való feloszlatására. Lukács lemondana a Ház első ülésében és volna bukott, de nem törvénytelen miniszterelnök. — Lukács azonban csak törvényes és nem bukott miniszterelnök vágyne lenni; végre is férfi és nem holmi hiu asszony; bánja az a gondolat, hogy ő, kiről azt hirdetik, hogy ő a szabadelpárt legkörültekintőbb politikusa, gyászmagyarka legyen csak azért, hogy gróf Tisza István nyugalomhoz jusson és békésen rakhasson borogatásokat görcsökben fájós fejére. Lukács első kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy ő csak úgy vállalhatna megbízást, ha az ellenzék legalább az ujonczjutalékot és az indemnitit megszavazná; tegnap pedig jelentette, hogy erre nincs kilátás és maga is azt ajánlotta a királynak, hogy hívja meg újból gróf Andrassy Gyulát.

Andrassy ismét előtérben.

Tehát ismét előkerült az Andrassy-kombináció, melyet Szögyény-Marich László is támogat, hogy a neki kellemetlen küldöncszereptől szabaduljon. Az utolsó kihallgatások alkalmával a király is odanyilatkozott, hogy jobban szeretne valami végleges megoldást, mint kísérletezést átmeneti vagy hivatalnok miniszteriumokkal; sőt ha alkalnak is valami átmenet, párhuzamosan folynék a tárgyalás a végleges állapot megteremtése iránt. Ez annyit

jelent, hogy végül mégis csak a koalíciónak kell diadalmaskodnia és Andrassy vagy mindjárt vagy még valamelyes intermezzóval miniszterelnök lesz. Lukács tegnapi kihallgatása és javaslata után a király megnyugodott abban a gondolatban, hogy Andrassyt újra meg kell hívni. Ha Andrassy tegnap mondotta is, hogy mindent elrontottak, van megint remény, hogy ő újabban a király elé kerül és sokat javíthat, amit mások elrontottak.

Pitreich és Beck Budapesten.

De azért Andrassy tegnap este sem kóppott még meghívót. Ennek megvan a maga természetes oka. A király sem teheti azt, hogy elhivassa ismét Andrassyt és a régi alapon ajánlja föl neki a kabinetalakítást. Már csak valami új alapról kell gondoskodni és ebben az új alapon katonai engedményeknek is kell lenniök, különben gróf Andrassy bátran odahaza maradhat. Ezt az új alapot aligha a király egyedül fogja megszabni, hanem tanácskoznia fog katonákkal, kik azzal bocsátottak Budapestre, hogy nem lehet engedni semmit. Tehat ma okvetlen eszmecsere folyik Budapest és Bécs között, és lesz is ma vagy holnap szerencsénk Pitreich és Beck urakhoz és csak az ő közvetett vagy közvetlen meghallgatásuk után kerülhet a sor Andrassy újabb meghívására; de azért gyorsan meglesz, mert a király nyugalomra vágyik és haza akar menni Bécsbe,

szeg ember kisiklik a társadalmi fegyelem alul, a társadalom pedig főt hajt a részeg előtt.

Megirtam egy, ugyszólván szemem előtt lefolyt gyilkosság után, hogy a falu közvéleménye a gyilkos suhancz sorsáról így tanakodott: „Ha jól behajtott, akkor rendben van az ügye. Kap három esztendőt. Ha részeg volt, mentve van, mert akkor beszámíthatlan”. Tegnap megerősíté azután a börtönök lelki világának ismerője, hogy a gonosztevők rendszerint így gondolkoznak. Valamennyi kap a mentőgondolaton s hivatkozik a részegség bűnére, hogy enyhítse vele a nagyobb bünt.

Csupán néhány krajczárt kell rászánnia a gazembernek, csupán egy félliter pálinkát kell bevásárolnia s megvásárolta ebben a legjobb védőügyvédet. Butykos a zsebben, megbecsülhetlen tőkéje a gonosz-ságnak. Felszítja az elvetemült bátorság tűzét, kísért a rosszra és igyidejűleg kimentti a gaztettet; odaállítja a vétkest a beszámíthatlanság mentőszigetére, oltalma alá helyezi a büntetőjogaak, a hóhérnak soha ki nem adja, de megörzi drága életét, hogy nemzeni tudjon a társadalomnak ösztönös

rosszakat. — A szesz fertőzöttje, miként egyes vad népek fejedelmi sirja, tabu alatt áll.

A fülledt szobalevegő sokszor agyamra nehezedik, fejem megfájul. Küldök a patikába ártatlan porért, mely kikorbácsolná kinomat. Ezt nem adják. Orvosi receptet követelnek. Mert ha, teszem azt, fél fontot vennék be abból a fehér porból, rosszul járnék. Méregként hatna. Tehát, nehogy megmérgezzem szervezetemet, elcsukják előlem. Az ártalmatlanságnak nagyképu gardámjai vannak. A roító szer azonban akadálytalanul átmehet a társadalom véredény rendszerébe. Ezt a mérget szabadon árulják és kik árulják?

A falusi korcsmárosokról senkinek ebben az országban jó véleménye nincs. Maga a falusi korcsma ölelkező telepe a nyereszkesedésnek, a könnyelműségnek, a csapodárságnak, a ravaszágnak és a hülyeségnek. Ennek a szemétdombnak őre van. — Az aljas szenvedélyeket haszonbérbe adják. E a legjutalmazóbb üzletek egyike. A paraszt nemesebb emberi minőségében a papé. Annak panaszos gabna jut. Állati minőségben a korcsmárosé. Ennek kenye

Sirolin

legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantli czéggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájc.)

itt már nem jól érzi magát, kevés körülötte a katona és a német.

A délelben érkezett sürgönyök, valamint a délelött folyamán folytatott tárgyalások arra vallanak, hogy a király a jelzett irányban és formában keresi a kibontakozást. Pitreich hadügyminiszter és Beck vezérkari főnök délután 1 óra 50 perczkor Budapestre érkeznek és még ma járultak a király elé. Ezzel nyilvánvalóvá válik, hogy a katonai engedmények kérdését újból fogják tárgyalni.

Szögyény bucsuzása.

Szögyény Marich László befejezte budapesti szereplését. Ma délelött fent járt a várban: bevakottan, hogy a kabinetirodába menjen, tényleg ismét a királynál volt, de erről a kihallgatásról nem adnak félhivatalos értesítést. A várból jövet Lukács Lászlót kereste, de nem találta hivatalában, innen elment Tiszához, ahol hosszan időzött. Hír szerint a nap folyamán bucsulátogatást tett gróf Andrássy Gyulánál és ma délután 5 órakor a gyorsvonattal Bécsbe utazik. Bécsben még néhány napig tartózkodik, hogy saját ügyeit a külügyminiszterrel letárgyalja és azután visszatér Berlinbe.

Mialatt Szögyény bucsulátogatásait tette, Lukács László mint legújabb homo regius fölkereste gróf Andrássy Gyulát, kihez Széll Kálmán is eljött. Lukács László rá akarja venni Andrássyt, hogy arra az esetre, ha a király katonai tanácsosaival megállapodnék engedményekben, álljon el a vezényleti nyelv követelésétől, mert erről a király nem is tárgyal. Széllnek az a közvevítő indítványa, hogy Andrássy ejtse el a vezényleti nyelvet és vegye fel programjába a magyar önállóság paritását a külügyi téren, mihez Széll nézete szerint a királyt meg lehet nyerni. Andrássyban meg is volna a hajlandóság ilyféle kompromisszumra, ha a koalíció is hozzájárulás nélkül nem vállal semmiféle

megbizást. Egyelőre meghívása újabb kihallgatásra is függőben van, míg a király katonai tanácsosait meg nem hallgatta. Lukács László Andrássytól elmenet visszatért lakására és onnan a várpalotába ment, ahol a király fél egy órakor fogadta. Lukács távozása után Darányi érkezett az Andrássy-palotába, úgy hogy ismét hárman: Andrássy, Széll és Darányi folytatták a megbeszéléseket.

Az új választási törvény.

A belügyminiszteriumban a kormányválság ellenére is serényen dolgoznak a választási törvény reformjának előkészítésén. A múlt évben gyűjtött statisztikai adatokat már földolgozták s már a törvénytervezet megszerkesztéséhez is hozzáálltak.

Osztrákok a külön vámterület mellett.

Bécsből jelentik: A mezőgazdasági és erdészeti középpont a földmivelési miniszter jelenlétében ma tartotta évi közgyűlését. Auersperg Károly herceget egyhangulag elnökké választották. A tisztikar megválasztása után Hohenblum előadó a következő határozati javaslatot terjeszti be: Mivelhogy Magyarországgal való eddigi viszonyunk nem felel meg az osztrák érdekeknek, a középpont igen kívánatosnak mondja ki az osztrák mező és erdőgazdaság szempontjából a vámkülönválaszt. Megbizatik az elnökség a szükséges előmunkálatokkal. A határozati javaslatok nagy vita után három szavazat ellenében, az összes szavazatok elfogadják.

Vármegyénk és vidéke.

Munkások bérharosa. Hajduböszörményben meg szombaton több kőműves sztrajkba lépett és azóta a munkában állókat terrorizálják. Így a sztrájkolók száma egyre gyarapszik. Gyűléseiket a városon kívül, a keleti temető végén tartják. Azt gyantják, hogy debreczeni agitátorok izgatják és segítik a sztrájkolókat. A mesterekkel megindított tárgyalás eddig eredménytelen

rére zsirt csorgat az esztelenség. Minél többen vesznek el eszüket, annál jobban telik a zsirus bődön. Ezt az üzletet a legalacsonyabb szenvedély fokozására és számitó kizsákmányolására alapítják. A munkás keresménye, a kiscgazda vagyona hej, de sokszor a korcsmáros börtönbébe vándorol s a falu marad a mérgezett ember, a rendezetlen anyagi élet, a feldúlt családi béke és a terhelt nemzedék. Azonban az állam és a korcsmáros egyetért abban, hogy ez az üzlet virágzó legyen.

Valami harmincezer korcsmáros működik az országban. Számítsa ki valaki, ha nem riad vissza tőle, mennyi nehéz keresmény, mily rengeteg vagyon vándorolt a miliók zsebéből a söntésbe. De az alkoholtérjesztők működése nyomán csak egyetlen fűszál is nőtt-e már valaha? Hazafias, kulturális, filantropikus célokra jutott e csak garas is a söntések pénzéből? Erről nem hallottam még. Nem akadtam még olyan okos emberre, aki a korcsmázás előnyeiről tudott volna valamit. Ami pénz a korcsmába gurul, azt az önzés élére veri s válik belőle nyereszkedő tőke, mely ki nyomozza a szorultságot és megadóztatja a könnyelműséget. Ellenben a korcsmázás, az alkohol mai kezelési módjának átkos

következményeit mindenki ismeri. Egyetlen jó szót hozzon csak fel valaki védelmére; egyetlen érvvel bizonyítsa csak valaki, hogy az alkoholmesterek a népeletre s a közéletre nem rontó, de javító hatást gyakoroltak; egyetlen esettel bizonyítsa csak be valaki, hogy az italmérés jog mai kezelési módja nem tört rossz, hanem kívánatos jó: és én annak a valakinek, utalattal bár, de kezet csókolok.

Ilyen bizonyító emberre még nem találtam, de az alkoholmestereknek, a söntések pókjainak már akadt patrónusok. Akadt egy országos testület Magyarországon, a kereskedők országos egylete, mely jónak találja a mai alkoholkezelést s mely sérelmesnek tartaná, ha a szesz kimérését bizonyos erkölcsi felügyelet alá helyeznék.

Felháborodva tör e testület határozata a gondolat ellen, hogy a szövetszövetkezetek italmérési jogot kapjanak. Holott, ugy e, a szövetszövetkezet nem nyereszkedik s ha még nyerne is, tagjai között osztja fel üzleti hasznát s így a könnyelműség adóját átváltoztatja a tiszta munka erejévé. Am a szövetszövetkeztől a szenvedélyek, a könnyelműség kizsákmányolása tavol áll. Hitelt nem ad Reszeg embert meg nem tür. Mértéken tul pénzüert sem szolgál. Ünepnapokon, legalább istentisztele.

maradt. Az új városháza építéséhez április 1-én kellene fogni, tehát idegen munkásokat kell hozni.

Függetlenségiek Andrássy ellen.

Alig képzelhető el az a tanácstalanság, amely most a szövetszövetkezet ellenzék körében uralkodik. Azt látja mindegyik, hogy a kibontakozástól sokkal messzebb állanak, mint a választások után állottak. Egymást teszik felelősségé ezért s egymásnak tesznek szemrehányást azért a sok bajért, amelyet az országra zudítottak.

Érdekes följegyzésre az új momentum, hogy a koalíció körében nagy az elkeseredés Andrássy Gyula gróf ellen. Valami nagy szimpátiával sohasem viseltettek irányában; különösen a negyvennyolcasok nem, mert hiszen Andrássy még nem is oly régen a közös vámterület mellett kardoskodott és azt hirdette, hogy vége lesz a világnak, ha a közös hadsereg egységét megbontják.

— Ez igaz, — mondotta annak idején Thaly Kálmán — *Andrássy gróf mindig küzdött a mi elveink ellen* s jó részt neki tulajdonítható, hogy azokból semmit sem sikerült eddig megvalósítani. De azért ha tud most valamit csinálni hát próbálja meg . . .

Hát Andrássy gróf meg is próbálta s hogy az a próba nem sikerült — mint egyik tegnap tett nyilatkozatában mondja, annak csupán a negyvennyolcasok az okai.

— Mindent elrontottak ezek az urak! — panaszkodott a Nemzeti Kaszinóban — pedig lehetett volna valamit csinálni. Képzelték, az egyik (ez bizonyosan Justh Gyula) a perszonál unióról beszél a felséges urnak; a másik a diplomáciai kettéválasztását sürgeti elsősorban, a harmadik pedig azt követeli, hogy a főhercegek haladéktalanul tegyék át lakóhelyüket Budapestre. Természetes, hogy ő felsége ezektől a kívánságoktól — elbámult. (A valóságban a gróf sokkal erősebb kifejezést használt.) Mit tehettem volna én ilyen körülmények között? Ha nincsen semmi, csak maguknak tulajdoníthatják. És hogy tejes legyen a zavar, erről gondoskodott Szögyény. Az ő tanácsai még az utolsó csöpp reménységét is kioltották.

Mikor az ellenzéken értesültek Andrássy kifakadásairól, nagyon ingerültté vált a hangulat.

idején zárva marad. S végre pálinka helyett egészségesebb italhoz igyekeznek szoktatni vendedeiket. Módszere tehát erkölcsösebb, tisztább és becsületesebb, mint a régi korcsmárosok módszere. Vállalkozása közérdekű. És ezt a vállalkozást tartanak a kereskedők s remesnek a közre? És ettől a kezelési módtól féltenek talán a népet, amelyet a galicziai söpredéktől s a nyereszkedési vágy összes brutalitásaitól nem féltettek? Nem hiszem, hogy derék kereskedőink közérzése ne tiltakoznék azon feltevés ellen, hogy ők népünket az ismert alkoholmestereknek zsákmányul szánták! Határozatuk nem lehet roszhiszemű; inkább könnyelmű az. Mindegy. Tévedésük szörnyű nagy. Amit követelnek az államtól, az szentesítése és betetőzése volna a közérdek s a közérkölc idáig tört sérelmének.

Szemben a kereskedőkkel, Meskó Pál követelte, hogy lehetőleg minden községben helyezték az italmérést erkölcsi felügyelet alá. Hát ez az! Ez a tanács hajlik a közérdek felé. Ezt kell bevennie a pénzügyi kormányzatnak, bár veszít is vele. A szeszadban veszít bizonyosan, de biztos nyeresége ez: kevesebb gaztett, kevesebb börtönlakó, kevesebb vagyoni romlás; több tisztesség, több erkölcs és több nyugodt tüzhely.

Buday Barna.

— Még ő mer beszélni? — mondták — ő, aki elaluszsa az audenciákat és leszédül a székről, amikor a király előtt kell beszélnie! No, hát az igazán furcsa! Bennünket azért vádolnak, mert szóba állottunk Andrássyval, akit szerencsétlen fizikuma minden komoly munkában megakadályoz — és most még ő bátorodik panaszkodni. Ez valóban . . .

Reproduálhatlan kifejezéseket használtak Andrássyval szemben. Némelyek még azt is állították, hogy Andrássy készakarva hiúsította meg a nemzeti törekvéseket, mert lelke mélyén aulikus érzelmű. A negyvennyolczasok valósággal megundorítottak attól a kegyetlen játéktól és elhatározták, hogy végre némi világosságot teremtenek az állapotokban.

Különösen a liberális elemek mozgolódnak, mert ezek védképpen megunták már a reakciónárius igát. Ezek a hithű függetlenségek úgy gondolkodnak, hogy a mostani gabalyodásból a kivezető utat csak egy ember képes megtalálni s ez a férfiú: Wekerle Sándor.

Wekerle törhetlen szabadelvűség és a nemzeti jogokhoz való ragaszkodása ösmeretes. Már a nagy obstrukciót megelőző időkben hangoztatta az uralkodó előtt, hogy a nemzet vágyait teljesíteni kell. A nagy miniszterium fejének designálása nagy megnyugvást idézne elő az ellenzék körében s ugyanakkor megszabadítaná a függetlenségi pártot a klerikálisoktól. Sok szabadelvű negyvennyolczas már csak azért is kívánja Wekerlet, hogy a klerikálisokat és a néppártot kiugrassa a koalícióból. Mert hiszen a néppárt mindössze néhány tagból áll s így numerice nem számít; hangosságával és terrorizmusával azonban teljesen uralma alá hajtotta az ellenzék. A függetlenségi pártban tehát a hangulatot a következőképpen lehet összefoglalni:

1. Meg akarunk szabadulni Andrássytól, aki — hitünk szerint — megcsalt bennünket;

2. A kibontakozás vezetését Wekerle Sándor kezében szeretnénk látni, ami egyúttal annyit is jelent, hogy a klerikálisok visszahúzódnak majd oduikba.

Mi az ujság?

Kisleányok megrontója. A budapesti rendőrség tegnap egy boltiszolgát tartóztatott le, aki már régóta abban lelte gyönyörűségét, hogy gyermekleányok előtt erköcstelen dolgokat beszélt és a szerelem titkaiba avatta be a serdületlen lányokat. Az erköcstelen embert, akit Frank Salamonnak hívnak és 31 éves, már hetek óta figyelte a rendőrség, amint az elemi leányiskolák előtt órák hosszat álldogált és leste a kijövő növendékeket. A kisleányokat azután egész csoportokban tiz-tizenkettőt egyszerre ezukorral becsalogatta a közellévő házak kapui alá és ott a legszemérmeltnébb módon mindenféle aljasságokat beszélgetett velük. Mikor aztán bővebb magyarázatokba akart bocsájtkozni, a kisleányok ijedten röppentek szét és sikoltozva futottak szerte. A rendőrség letartóztatta a kisleányok megrontóját és most zigoruan fogják kérdőre vonni erköcstelen üzemeiért.

Életunt urileány. Budapesten a Baross-téren lévő József főherceg-szálló egyik kis harmademeleti szobájában öngyilkosságot kísérelt meg egy fiatal vidéki urileány. Tegnap este jött föl Karácsondról Budapestre, s a vasutról egyenesen a szállóba hajtatott, ahol Váli Erzsébetnek írta magát a vendéglönyvbe. Megérkezése után megvacsorázott a szálló éttermében, azután bezárkózott a szobájába. Reggel hat órakor csöngtetett a szobapinczérnek s fekete kávé

hozott. Néhány percz mulva rémes sikoltás és sírás hallatszott a szobából. A személyzet betörte az ajtót. A boldogtalan leány közvetlenül az ajtó előtt a földön iszonyu kinok között fetrengett. Elhívták hozzá a mentőket, kik megállapították, hogy az életunt fekete kávéjába szublimátpasztyillát kevert és életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. Bevitték a Rokus-kórházba, ahol most küzd a halállal. Fölgyógyulásához az orvosok nem fűznek reményt. Váli Erzsébet levelet, melyben öngyilkosságának okát adta volna, nem hagyott hátra, egy ujságlap szélére csak ennyit írt: „Podgyázomat küldjék bátyámnak, Váli Imre földbirtokosnak Karácsondra Váli Erzsébet Karácsondról.” A rendőrség az öngyilkossági kísérletről táviratilag értesítette a leány hozzátartozóit.

Családi tragédia a tengerentúl.

Fiuméből jelentik: A múlt évben, ezeryi reménnyel eltelve, kivándorolt Szolnokról a Rosinetz-család s Las Palmasban telepedett meg. Apa és anya erős munkában faradtak s négy kiskoru fiucskájukat gonddal nevelték. Ugy látszott, reményük teljesülni fog; a sors azonban másként akarta. A télen a férfi megbetegedett s meghalt; a szegény asszony is megtört a sok munkában s gyermekei miatt nem mehetett el a háztól. Lassanként e adogatta butorait és minden holmiját s mikor már nem volt mit enniök, a magyar-osztrák konzulhoz fordult segélyért. A konzul a „Polluce” Lloyd-gőzössel hazaküldte a szegény anyát négy gyermekével együtt s tegnap a hajóval ide is érkezett a szomorú család. A rendőrség azonnal intézkedett, hogy a szegény sorsüldözöttek akadálytalanul Szolnokra utazhassanak.

Színházgés Tokióban. A japán színházakban az a szokás divik, hogy a belépő díjakat csak az előadás után fizeti meg a közönség. A múlt héten a tokiói színházban egy hazafias drámát játszottak, mely alkalommal egy raketta felrobbant és a színpadot felgyújtotta. Iszonyatos pánik keletkezett. Mindenki igyekezett kifelé. Az igazgató azonban, mivel a tűz az utolsó felvonásban keletkezett, előbb a pénzt óhajtott és így az ajtókat bezáratta. Roppant dula-kodás támadt s míg az ajtókat betörték, sokan ott vesztették életüket, mert eltapostattak és megégtek. A színgazgatót ember telenségéért letartóztatták.

Körber regényes nősülése.

Néhány nap előtt feltűnést keltő botrány történt az osztrák császárvárosban. A Neues Wiener Journal szerkesztőjét megkorbácsolta egy előkelő bécsi ügyvéd, mert a szerkesztő lapjában megírta, hogy ő a férj egy másik férfi kedvéért válik el feleségétől. S röviden megírták, az ujságok azt is, hogy a férfiú egy tekintélyes, felette magas rangban álló szereplő férfiu Ausztriának.

Ez a férfi nem más, mint Körber Ernő dr. volt osztrák miniszterelnök. A ravasz politikus s száraz aglegény egy romantikus szerelmet hordozott a szívében, a más feleségét szerette s most, hogy mi sem áll utjában a boldogságnak, el is fogja venni.

Az asszony Schneeberger drné, tekintélyes bécsi ügyvéd felesége. Családi neve Bunzel, atyja felette vagyonos prágai nagykereskedő, aki egyúttal a híres prágai zsidóhitközségben is vezető szerepet játszik. Körber Ernő és Schneeberger dr. együtt jártak iskolába s jóbarátok voltak. Mikor Schneeberger dr. elvette Bunzel kisasszonyt, Körber, aki akkor még csak miniszteri titkár volt, a menyegzői lakomán legjobb barátja családi boldogságára üri tette poharát.

Husz év után.

Husz esztendő mult el azóta. Körber dr. napos vendég lett Scheeberger dr. házában. Az ügyvéd barátja, a ki mint protekció nélkül való szerény fogalmazócska, egyszerű özvegy asszony fia kezdte pályáját, szédületes karriert csinált, de bármily magasra lépett is a rang és méltóság létráján, Schneebergerék egyszerű otthonáról nem tett le s mint miniszterelnök is napos vendég volt fiskális barátjánál. Körber és Schneebergerné tizenöt esztendő óta szerelmesek egymásba. A legsúlyosabb állampolitikai gondok parlamenti zavarok idején is időt szakított magának a miniszterelnök akkor, hogy néhány felórát az imádott asszony oldalánál töltsön, akinek legjobb barátja volt a férje s aki elvégre zsidó felekezetű is volt.

Tudott-e már akkor Schneeberger erről a viszonyról? Ha eleinte nem is, de későbbben okvetlen tudomást kellett vennie a viszonyról, bizonyítja ezt az is, hogy Schneebergerné már öt év előtt el akart válni a férjétől, hogy Körber nejevé lehessen.

Az udvar kifogásai.

Körber akkor miniszterelnök volt még s hatalmának, dicsőségének zenithjén állott. Bejelentette házassági szándékát az udvarnál. — Elmondta, hogy el akar venni egy zsidó asszonyt, aki az idő szerint még a más férje. S a Burg hatalmai megdöbbenéssel néztek végig a szerelmes miniszterelnökön.

— Elvált asszony? S hozzá zsidó asszony? Soha!

Körber örök életében jóérezsü bürokrata volt, a fegyelem, a szubordináció másodk énjévé vált. Meghajolt a legfelsőbb arczfintorítások előtt s letett házassági szándékáról.

Igy történt aztán, hogy a Schneeberger pár válópöre abban maradt. Körber mindazonáltal napi vendég maradt fiskális barátja házában. Az asszonnyal való szerelmes viszonya nem maradt titok. Ugy Körber, mint Schneeberger család a tudomást szereztek róla — s jóváhagyták.

Körber anyja.

Schneeberger dr. és neje együtt maradtak ugyan, de az asszonyt s Körbert a ház minden bizalmas ismerőse egy párnak tekintette már. Körber családja is megismerkedett az asszonnyal, akit felette megkedveltek.

Igy történt az a csodálatraméltó dolog, hogy amikor két év előtt meghalt Körber anyja, a matrona végrendeletében a családi ékszerait Schneebergernére hagyományozta.

„Kölcsonős gyűlölet”.

S tartott a bizarr viszony viszony mindaddig míg Körber dr. meg nem bukkott. A nehéz hivatal elvették tőle, szabad ember lett s első dolga volt tizenöt esztendő szerelmét házassággal törvényesíteni.

Schneeberger, aki a mult héten adta be a válópert neje, született Bunzel Katicza ellen: a házastelek „kölcsonős gyűlölet” czimén akarnak elválni s a válást a bíróság nemsokára ki is fogja mondani.

Színház.

Gábor diák helyett „Bob herceg.” A színház vezetősége csendben levette a tegnap estére hirdetett Gábor diákot a műsorról és a „Bob herceg”-et adta helyébe. Requiescat in pace. Idejében tette, mutatta a teljesen üres ház, mely a Gábor diáknak szöllött ugyan, de Bob hercegnek jutott. Sajnálunk kell némileg az esetet, mert a helyi szerző műve tán mégis megérdemelt

volna annyi kegyeletet, hogy harmadik előadásán a házat legalább félig töltsen meg a közönség. Nem tette. O tempora, o mores!

Aczél Ilonka vendégjátéka. Egy végtelenül talentumos fiatal színésznő, a debreczeni származású Aczél (Alter) Ilona látogat el holnap hozzánk, hogy szülővárosa közönsége előtt is bizonyosságot tegyen színjátszó képességéről, miket s két év óta a fővárosi sajtó is a teljes dicséret hangján emleget. Aczél Ilonka most végezte el az akadémiát, amelynek legkitünőbb növendéke volt, s épen e héten volt a felavatása is Budapesten. A fővárosi lapok ezt az alkalmat is megragadták, hogy osztatlan elismeréssel emlíkkezzenek meg a talentumos fiatal színésznőről, kinek minden bizonyossággal teljes sikerű lesz ezek szerint a debreczeni vendégjátéka is. A „Dolovai nábob” leányának czimszerepét, legkedvesebb ábrázolásai egyikét mutatja elének holnap Aczél Ilonka. Közönségünk előreláthatólag teljesen megtölti a színházat a mindenképen érdekes vendégjáték alkalmából. Hír szerint Makó Lajosnak az a terve, hogy Aczél Ionát társulata számára megnyerje.

Színházi hírek. Pénteken kerül színre Barna Izsó 3 felvonásos operettje a „Casanova.” Az operett főbb szerepeit Rózsa Lili, Püspöki Rózsi, Rományi Mária, Mezei Andor, Faragó Ödön, Iványi Antal, Karacs Imre és Halász Alfréd játsszák.

Szombaton kerül színre Herczeg Ferencz 5 felvonásos színműve a „A dolovai nábob leánya” Aczél Iona vendégfelléptével.

Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Holger Drachmann 5 képből álló meséjének „A rátörtés királykisasszony”ból, melynek vasárnap este lesz a bemutatója.

Egyházak és iskolák.

Tanítók gyűlése. A hajdúvármegyei tankerületi tanítók Gönczy-egyesülete „Debreczeni járásköre” április 1-én délután 2 és fél órakor Debreczenben, a kereskedelmi akadémia dísztermében járásköri ülést tart, melyre a járáskör t. tagjai ezennel meghívattak. A körülés tárgyai: Elnöki megnyitó. Az újabb írásolvasás módszere. Felolvassa dr. Barcsa János. A fonom. módszerről. Felolvassa Szendi Imre. A siketnémák tanítás módszere. Felolvassa Gácsér J. A siketnémák előmenetelét bemutatja Scholtz Lajos. A trachoma ell. isk. védekezés. Felolvassa Somogyi Zoltán orvos. A kézügyesítés s a modern rajztanítás. Felolvassa Vantsa György. Dr. Barcsa János járásköri elnök, Lippe József járásköri jegyző. Pontos megjelenés keretlik.

Protestáns-estély. Mint már többször jeleztük, hittanszaki önképző társaság április hó 9-én tartja tizenötödik s ez évben utolsó protestáns-estélyét. A rendezőség megkísérelte már azt, hogy az estélyek kereteit az eddigi valóban szűk korlátoknál tovább terjessze. Ez a kísérlete volt a rendezőségnek a legutóbbi protestáns-estély, melyet a szűknek bizonyult főiskolai díszterem helyett a Bika szálló hatalmas termében tartottak meg. Ennek a sikerétől tette függővé az intézőség azt, hogy jövőben milyen keretekben tartsa protestáns estélyeit? Ez az estély, konstatálnunk is fölösleges a legfényesebben sikerült. A szép sikeren felbátorodva, a következő protestáns estélyt is a Bika dísztermében tartja a H. Ö. T. Volt alkalmunk a pár nap alatt kibocsátandó meghívóba, műsorba betekintenünk. És e műsor láttára

azt kérdezzük, hogy melyiket dicsérjük inkább: a rendezőség bámulatos ügyességét-e melyivel oly jeles erőket nyert meg magának? Avagy azokat kik oly készséggel segítik elő a Társaságot ama törekvésében, hogy úgy belső, valláserkölcsi értékben, mint művészies vonásokban folytonosan tökéletesebb műsort nyújthasson. Az érdeklődőknek figyelmükbe ajánljuk, hogy előjegyzések. — már eddig is nagy számmal történtek.

UJDONSÁGOK.

Városi közgyűlés.

Nagy érdeklődés mellett kezdődött a városi közgyűlés. A választások keltették az érdeklődést. Egyhangú volt mind a három. Ezzel is mutatni akarták a bizottságok, hogy a munkásságot és az érdemet jutalmazni tudják és akarják.

Feltűnést keltett Hauer Bertalan beszéde, amelynek ele Vég Gyula főkapitány ellen irányult. A rendőrség létszamszaporítását megszavazta ugyan ő is, de kijelentette, hogy a főkapitány olyan rendszert képvisel, amely tőrhetetlen. A rendőrség nem a kötelességét teljesíti, hanem becsületet, adózó polgárokat zaklat a zárórért, amely nem való ily nagy városban, mint Debreczen.

Anyira meglepődött az egész közgyűlés Hauer Bertalan elkeseredett kifakadásaira, hogy nem is szól senki a tárgyhoz, pedig ez hálás anyag lett volna.

Az átiratok és leiratok.

Tudomásul vették a polgármester jelentését január és február hónapokról, azután a belügyminiszter leiratát is, amelyben megengedte Bóczián Dezső gyógyszerésznek, hogy a Homokkertbe engedélyezett gyógyszerét a homok utcában állítsa fel, — ugyszintén tudomásul vették az 1903. évi zárszámadásra vonatkozó belügyi kormányleiratot is.

Az egyenes adó felszólamlási bizottságba három évre K. Kiss József és Juhász Ignác, póttagul Horváth István választották meg.

Tudomásul vették a belügyi kormány leiratát, amelyben a Szent-Anna utca 51-53 szám alatti telket a g. kath. egyháznak adományozta iskola és templom építésére.

Ezután a loavató bizottságokat választották meg. Tagjai lettek: Huflész Kázmér, Király Gyula, Boldizsár Kálmán, Rickl Antal, K. Tóth Mihály, Szentpéteri Ferencz, Békési László, Jona János, Pogári Pál, L. Nagy Balint pótbecslő, Leidl Emil és Cseh László állatorvosok.

Tudomásul vették a vallás és közoktatási kormány leiratát, amely szerint az Orosz Reviczky alapítvány oklevelét jóvá hagyja.

Tudomásul vették Sopronvármegye átiratát, amelyben a kóbor cigányok vándorlásának megállítását kéri. Elfogadták és hasonló szellemű felirattal támogatják Győr város feliratát, amelyben az állami közigazgatás közvetítéséből felmerült költségeknek megtérítését követeli.

Hódmezővásárhely megkeresését, hogy a fővárosban Washington-szobrot állítsanak, tudomásul vették azzal, hogy Budapest hívatott e mozgalom megindítására. Abauj-Tornamegye átiratát a hadsereg és honvédség pólvázási eljárásának módosítása iránt a közgyűlés nem pártolta. Pártolták Pestmegyének a földművelésügyi kormányhoz

intéztt feliratát, hogy a lótenyésztés felügyeletére igazgatótanácsot szervezzen. Elfogadták Sopronmegye átiratát is a gépkocsi forgalom szabályozása ügyében.

Tudomásul vették, hogy Lőfkovits Arthurnak a városi muzeum alapítványát adományozási levelét jóváhagyta a belügyi kormány. Tudomásul vették a számonkérőszék 1904. év II. feléről szóló jelentését.

Az építési szabályrendeletet és az általános szabályozási tervet, valamint a Perge-féle ház eladását tudomásul vették.

Megválasztották a közigazgatási bizottságba dr. Balkányi Miklóst, a siketnémákat gyámolító egyesület igazgatóságába Roncsik Lajost, dr. Ujfalussy Józsefet és Halmi Sándort.

Megvette a város a hatvan utca 23. sz. a. Csokonai-telket 72.000 koronáért, viszont az elepi 18 hold földet eladták.

Választások.

Következtek a választások. A kijelölőbizottságba beválasztották Kenézy Gyulát, Márton Imrét és Somogyi Pált, a főispán pedig kinevezte Miskolczy Jenőt, Rickl Antalt és Szilágyi Imrét.

Kijelölték először a rendőrfogalmazói állásra: Mile Pált, Kiss Józsefet és Balog Sándort, másodsor Kovács Kálmánt, Budaházy Jenőt és dr. Komlóssy Pált, az irodatisztai állásra Nagy Lajost, Tikos Andort és Kovács Dezsőt. Megválasztották Mile Pált, Kovács Kálmánt rendőrfogalmazónak, Nagy Lajost irodatisztának.

Elkeseredett vitát támasztott a rendőrség létszámának felemelésénél Hauer Bertalan, aki záróra kérdésében kikelt a főkapitány ellen. Fehér Ferencz kívánja, hogy a főkapitány igazolja magát. A főispán azonban nem tartja időszerűnek a dolgot és felhívta Hauer, hogy fegyelmi feljelentést tegyen a főkapitány ellen, ha sérelmei vannak. A közgyűlés a rendőrség létszámának a felemelését megszavazta.

Az 1905. évi költségelőirányzatra tett belügyi észrevételeket tudomásul vették. Hajduböszörmény átirata alapján a szarkaírtásra 500 koronát megszavaztak. A hajdúmegyei méhészegyletbe 200 koronával beléptek, de dr. Nagy Zsigmond indítványára csak a kam. tokat adják ki az egyletnek.

Az ev. ref. főiskola növendékeinek kérvényének tárgyalásánál Ferenczy Gyula elmondta, hogy volt az ifjuságnak 1848-ban 1000 frtos lobogója, amelyet gróf Wassné adományozott neki, de 1854-ben elkobozták. Erről van német írás is, amely alatt báró Schönborn és Simonfy Imre nyugalmazott polgármester aláírása van. Indítványozza, csináltassa meg a város a lobogót és az oratoriumban a táblát; 2000 koronából ki fog telni. A közgyűlés megszavazta az indítványt.

Ezután az ev. ref. egyház kérvényére megszavazták a nagykölcsonból az iskolák kibővítésére és tanítói lakások építésére szükséges összeget.

Végül a Hortobágy hasznosítására került volna a sor, de megint elűtötték. Horváth István, Szentesi János és Nagy Sándor hozzászólásai után dr. Varga Lajos indítványt tett, hogy a bizottsági tárgyalások jegyzőkönyvét nyomassák ki és rendkívüli közgyűlésen tárgyalják az ügyet. Az indítványt a közgyűlés elfogadta és a bizottságot Kövendi Domokos Bányai István, Pogári Pál és idős Kertész Istvánnal kiegészítette.

Ezzel a közgyűlés folytatása a mai napra maradt.

Hölgyek!

meglesznek lepve, ha a most érkezett tavaszi ujdonságainkat megátják. Nem méltóztasnak addig női és gyermek felöltőket vásárolni, míg felette dus raktárunk és solid kiszolgálásunkról meggyőződést nem szereznek.

Tisztelettel
Darvas Testvérek
női- és gyermek felöltő árúháza
DEBRECZEN, Főtér a Hungaria mellett

Választások a városnál. A mai közgyűlésen ismét nagy választási küzdelem volt, röptültek a fehér czédulák. A legnagyobb érdeklődés a rendőrfogalmazói állások betöltése körül forgott. Az eredményel aztán meg lehet elégedve a szabad királyi város. Mile Pálban és Kovács Kálmánban odaadó, kipróbált rendőrtisztviselőket választottak meg. Az ő előléptetésük folytán határozottan frissességet nyer az öreg Szent-anna utcai rendőrhajlek. Mile Pál egyébként az irógárda külön ovációjára érdemes, ő róla sohasem felejtjük el a derék ujságíró kollégát. Nagyobb érdeklődést az ő választásánál csak a közigazgatási bizottság kiegészítése keltett. A Szabó Kálmán képviselő helyének betöltésére két jelölt is volt. A szabadelvű Horváth István ellen az ellenzékiek dr. Balkányi Miklós körül csoportosultak s meg is választották 63 szavazattal 49 ellenében. Balkányi régi, tekintélyes tagja a közgyűlésnek és nyereség a városra nézve, bogy ebbe a vezető bizottságba is be választották.

A Sesztina család a Csokonai körnek. Néhai Sesztina Lajos, a nemrég elhunyt érdemes debreczeni pártianus, követésre méltó szép módon örököltette meg nevét városunk művelődésére hozott áldozatával. Vegakaratóban a maga és neje, Beér Juliánna urnő nevére 300 koronás alapítványt rendelt a Csokonai-körnek. Az alapítványt az örökösök megbízásából tegnap jutatta dr. Münnich Aurél volt orsz. képviselő, a megboldogultnak veje a Csokonai-kör elnökségéhez, amely ez uton is kifejezi a körnek hála köszönetét a nemesen gondolkozó, áldozni kész család iránt.

Fodrászok díjmelése. A debreczeni fodrászok közt mozgalom indult meg régebben, hogy felemeljék a borotválás és hajnyíratás árát. A díjmelés mérsékelt lesz, amennyiben a borotválás díját 30 fillérben, a hajnyíratás díját pedig 50 fillérben fogják megállapítani a napokban tartandó értekezleten.

Meghaltak: Bereczki Lajos ev. ref. 35 éves, Németi Gergely László ev. ref. 3 hónapos, Vásári Mihályné Király Zsuzsanna ev. ref. 74 éves, Szathmári Margit ev. ref. 8 napos, Rezes Sándor ev. ref. 8 hónapos, Kovács Gyula ev. ref. 9 éves, Erdődi Juliánna ev. ref. 4 hónapos, Méder Ilona r. kath. 2 hónapos, Horváth Ilona r. kath. 7 hónapos.

Kereskedők és iparosok figyelmebe. A dohány központi igazgatósága (Budapest) mintegy 200.000 drb. faabroncs szállítására pályázatot irt ki. Ebből a munkácsi dohánygyár részére 2500 drb. a debreczeni részére pedig 63.000 darab szállítandó. A többi az ország különböző városaiba. Ajánlatok május 2-ig adandók be. — A dohánygyárak központi igazgatósága a városnáményi beváltójánál furandó illetve a vállalati munkára pályázatot nyit. Ajánlatok április 18-ig nyújtandók be. — A temesvári cs. és kir. helyőrségi kórházi fehér-ruha neműek és papucskok szállítására az ajánlati tárgyalás a cs. és kir. 21 sz. helyőrségi kórháznál Temesvárott 1905. április hó 18-án délelőtt 9 órakor tartatik meg. — A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános verseny tárgyalást hirdet budapest-marcheggi vonalon Palota-Ujfalu megállóhelyen létesítendő két gyalogfelüljáró vaszerkezetének szállítása iránt. Hátáridő április 11.

A tokaj-kolozsvári, Debreczen-ungvári, nyiregyháza-balsa-rakamazi törvényhatósági közuton következő munkálatok engedélyeztettek. — A tokaj-kolozsvári th. közut nagykállói utbiztosi szakaszán a 7.1 29.2 km. közt tölgyfa utbiztonsági korlátok és kerékvetők készítése és felállítása 3047 kor. 67 fill. összeg erejéig. — A tokaj-kolozsvári th. közut nagykállói utbiztosi szakaszán a 41 050 44 515 km. közt tölgyfa utbiztonsági korlátok készítése és felállítása 4577 kor. 10 fill. összeg erejéig. — A debreczen-ungvári th. közut 24 8 9, 34.5 7 km. szakaszai közt tölgyfa kerékvetők készítése és felállítása 624 korona összeg erejéig. — A nyiregyháza-balsa-rakamazi th. közut 36 9 39 7 km. szakaszai közt tölgyfakerekvetők készítése és felállítása 542 kor. 88 fill. összeg erejéig. — A fentebbi munkálatok kivételének biztosítása czéljából 1905. évi április hó 10-ik napján, d. e. 10 órakor a Szabolcs vármegye kis tanács termében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Rövid hírek a rendőrségről. Szabó Maria cseled feljelentette a gazdáját, Virágháti Lajos segédszínészt, hogy megverte. — Schwarcz Ignác nyugati-utca 32. sz. a. lakostól a múlt éjjel 2 darab pulykát loptak el 16 korona értékben. — Buday Lajosné nyil-utca 11. sz. a. lakásáról 50 korona értékben 3 aranygyűrűt loptak el. — A rendőrség a nyomozást megindította.

Az osztálysorsjáték mai húzásán a 15 000 koronás főnyereményt 80.960 számú sorsjegy nyerte.

A 10 000 koronás főnyereményt a 47777 számú sorsjegy nyerte. Kisorsolták még a következő nagyobb nyereményeket.

50 000 koronát nyert: 60639.

15 000 koronát nyert: 80960.

10 000 koronát nyertek: 47777 49584

67137.

5000 koronát nyertek: 75929 12796

24024 25580.

2000 koronát nyertek: 5704 1640

26688 28509 34128 41577 41616 43831

48041 49381 50914 56303 57384 59638

60726 73815 90532 95594 96315 100452

103261 109626.

1000 koronát nyertek: 2284 2288

3918 6505 9710 10954 11939 14351 18312

20294 20711 21074 22949 23925 25755

30348 30807 31028 32417 34589 37246

37804 39307 40228 42354 43046 46882

50814 64438 54788 63060 66540 67967

73243 74659 75540 77316 79085 79199

84761 86032 89016 89534 90600 94951

101500 104534.

500 koronát nyertek: 1585 2818 3151

3433 3944 4831 8036 8332 15969 17425

17678 17917 18928 19927 21631 23029

23768 26786 27824 28203 29472 30539

35194 37963 38775 39452 41662 44002

44107 51014 52815 55879 56969 58396

60517 65371 67405 69409 70477 70593

70651 76993 81514 81563 81107 81994

85560 87600 87648 88102 88751 90790

91272 91770 92568 95643 102241 105273

108554.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Köszönetnyilvánítás. A homokkerti ref. olvasó egyesület által márczius 18-án rendezett táncmulatság alkalmából a következő felülfizetések történtek: Kovács Mihály 10 kor., gróf Dégenfeld József 6 kor., Szunyogh Amália urnő, Szeredy József 4-4 korona, N. N., Blattner Gyula, Killer Ede 3-3 kor., Kiss Albert, Dicsöffy József, Herczeg János, dr. Bacsó Dezső, dr. Kenézy Gyula, Tassy Miklós, Csanak József, Aczél

Géza, dr. Tüdös János, Lőfkovics Márton, Boross Testvérek, N. N. 2-2 kor., özv. Pomor Jánosné 1 kor. 60 fillér, özv. Wespri Istvanné, Balogh Józsefné, Kiss Józsefné, Almásy Kálmán, Tóth Lajos, Tóth István, Hegedüs Mihály, Szele György, David Mihály, Uray Kálmán, Somogyi Pál 1-1 korona, Pajtás István, Pávay Györgyné 60-60 fillér, Király János 40 fillér, összesen 74 kor. 20 fillér, azaz hetvennégy korona 20 fillér. Bilkey Dezső képkiaadó vállalat tulajdonos belépő jegyének megváltása czimén újabban 2 értékes történelmi képet ajándékozott egyesületünk részére. Midőn a fennebb elsorolt kegyes adományokat hála köszönetünkkel nyugtázzuk, Istennek minden áldását kívánjuk és kérjük a nemes lelkű pártfogókra. A rendező bizottság.

Ingatlanok forgalma. Szőke Mihály és neje Kozma Sára veszik a debreczeni 7121 sztjkvben foglalt 100 négyzet öl majorsági földet Barcza Lajos és neje Fodor Juliánától 2970 kor. — Erdelyi István veszi a debreczeni 2549 sztjkvben foglalt 3 hold 1350 négyzet öl ondódi földet Nagy Sándor és neje Pósalaki Juliánától 250 kor. — Csige András és neje Szabó Erzsébet veszi a debreczeni 626 sztjkvben foglalt 7 hold 650 négyzet öl ondódi földet özv. Márton Károlyné és társaitól 6000 kor. — Veres István és neje Kocsis Eszter veszik debreczeni 7230 sztjkvben foglalt 4 hold 1100 négyzet öl ondódi földet Szarvas Józseftől 4800 kor. — Gyarmati János és neje Varjasi Mária veszik a debreczeni 4333 sztjkvben foglalt 1331 négyzet öl ujkeri szőlőt Busi András és neje Burai Sarától 6600 kor. — Zimmerman Gyula és neje Racz Terézia veszik a debreczeni 6412 sztjkvben foglalt Csapó-utca 31 sz. házat a debreczeni első takarékpénztártól 18000 kor. — Nagy Mihály veszi a debreczeni 242 sztjkvben foglalt 4 hold 650 négyzet öl ujosztása földet Major András és neje Facsar Zsuzsánától 3000 kor. — Juraskó János veszi a debreczeni 3673 sztjkvben foglalt 1545 négyzet öl zsidókeri szőlőt Nánassy Lajos és társaitól 6800 kor. — Nagy János és neje Harsányi Sára veszik a debreczeni 4475 sztjkvben foglalt kórház utca 17. sz. házat Szilágyi Sarától 3200 kor. — Rickl Antalné Sesztina Piroka veszi a debreczeni pusztá Elepi 193 sztjkvben foglalt 14 hold 1225 négyszögöl lanya földet Szikszay Juliánna Pócsi Mihálynétól 15000 kor. — Gönczi László és neje Kuti Zsuzsanna veszik a debreczeni 3774 sztjkvben foglalt 1201 négyszögöl téglaskerti szőlőt özv. Oflék Edéné Szodorai Juliánától 900 kor. — Nagy József és neje Kis Eszter veszik a debreczeni 68 sztjkvben foglalt 325 1/2 négyszögöl Csapókeri szőlőt Balog Mihálytól 1320 kor. — Vilmányi János és neje Kovács Zsuzsanna veszik a debreczeni 5113 sztjkvben foglalt 30 hold 638 négyszögöl új osztású földet özv. Jármay Elekné Kállay Zsuzsánától 1600 kor. — Korom Róza veszi a debreczeni 7573 sztjkvben foglalt 424 négyszögöl Toczóskerti szőlőt Gellér János és neje Kis Juliánától 1200 kor. — Galgóczi Jánosné Horváth Zsuzsanna veszi a debreczeni 4525 sztjkvben 8282-12 lipa foglalt 475 négyszögöl majorsági földet Barcsay Istvántól 1900 koronáért.

Rajta csipett tolvaj. Eszenyi Ferencné Csillag utca 29. sz. a. lakását rabirta Fehér Sándornéra, aki azonban behatolt oda alkulcsos, de mielőtt a kiválogatott holmit ellophatta volna, özvegy Szabó Lajosné, a háziasszony rajta csipette.

Nem Reklám.

Értesítjük a mélyen tiszelt vevőket hogy 2 óriási raktárt és pedig az aradi Probst Károly utóda továbbá a kolozsvári Balog és Reil elsőrendű divatüzletét mintegy százezer korona értékben megvásároltuk és ez által abban a helyben vagyunk hogy ruhaszöveiteinket, mosó árúinkat és asztalneműinket és összes cikkünket készpénzért a lehető legolcsóbb árban árusítjuk. Tisztelettel Wallerstein Fülöp fiai Piac-utca kistemplommal szemben.

Uj árjegyzékünk a napokban megjelenik.

— **Szöllős gazdák figyelmébe**
A Szőlő és Bortermelő szövetség faiskolájából holnap szombaton április hó 1-én a Hatvan utcai fásárban, igen szép sárga ropogós Cseresznye, Pándi és Körösi megye valamint alma oltványok kerülnek eladásra.

— **Hegedűmet**, aki márczius 23 és 24-ike között a Domb utcából tudtom nélkül elvitte, kérem legyen szives visszaszolgáltatni, mivel hosszas utánjárás után ismeretes az illető személye. A csekély értékű hegedű visszaadása megkíméli az illetőt a törvényes következményektől.

— **Ma pénteken a Dréher Sörösnokban** eleven halak érkeztek „Szegedi Halászlé” Harsa „Tock” „Ponty” stb. Martinkai bor 1 liter 30 krajczár, Rizling homoki bor Különlegesség este nagy zeneestély.

— **Debreczen legszebb** berendezésű kávéháza ma kétségtelenül a Magyar Király kávéház, hol esténként felváltva elsőrendű cigányzenekarok játszanak. Ma Kiss Béla tart hangversenyt teljes zenekarával. Pontos és előzékeny kiszolgálásról az előnyösen ismert Erős Jakab kávé gondoskodik.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacutca 44. Dr. Ujjalussy-ház. Allandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk **rendkívül leszállított áron** adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultak **gyári áron** alól is.

TÁVIRATOK.

Pitreich Budapesten.

Budapest, márczius 30. Pitreich közös hadügyminiszter ma délután Bécsből a fővárosba érkezett és a Vadászkürtbe szállt meg, ahol a király meghívója várta.

Kihallgatások az uralkodónál.

Budapest, márczius 30. Az uralkodó ma fogadta Montecucoli altengernagyot, Crobatin vezérőrnagyot, de ennek a válság megoldására semmi kihatása nincsen. Még mindig a levegőben lebeg, hogy Andrassy vagy Lukács kap-e kabinetalakításra megbízást. Nem tudni, hogy Szogyény és Szell milyen irányban érvényesítették befolyásukat. Szogyény különben kijelentette elutazása előtt, hogy rövid ideig tart már csak a válság és a katonai reformok elkerülhetetlenek.

Bakonyi az udvari ebéden.

Budapest, márczius 29. A ma esti udvari ebéden részt vett dr. Bakonyi Samu, Debreczen II. kerületének képviselője is. Az uralkodó hosszasan beszélgetett vele és azt mondta: örömmel emlékezem vissza Debreczenre.

— Mi is — felelte Bakonyi.

— Azóta persze nagyot fejlődött a város.

— Természetesen Debreczen se maradt el. Jókai jól mondta, hogy Debreczen az iskolák városa.

— Annál erőteljesebb e város

fejlődése, mert a laktanyák felépítéséhez is nagyban hozzájárul. Kívánom, hogy a város tovább fejlődjék.

— Nekünk is volnának kívánságaink felség — felelte a debreczeni követ.

Az urolkodó a válságról.

Budapest, márczius 28. Az udvari ebéden Tóth János háznagynak azt mondta a király:

— Nagyon sajnálom, hogy a válság oly soká húzódik.

— Mi is sajnáljuk felség — felelte a mezőtúri követ. A legvégső határig elmentünk a nemzeti engedmények terén. A megoldás felséged jóakaratótól függ.

— Nekem sincs más kívánságom, mint az, hogy a válság mentől hamarabb véget érjen.

Az orosz czár a háborúról.

Pétevár, márczius 29. A czár a háboru folytatását követeli. Ha a békekötésre kényszerítik, inkább lemond. A háborut folytatja. A nagyhercegek a czár elhatározását helyeslik.

Szentiányi kilépése.

Budapest, márczius 29. Szentiványi Árpád ma bejelentette a szabadelvű pártból való kilépését. Hir szerint sok híve fogja követni

Az uralkodó enged.

Budapest, márczius 29. Éjjel 2 órakor. Az uralkodó a válság megoldására azt ajánlotta, hogy két évig ne bolygassák a katonai kérdéseket és ez esetben Andrassyt megbizsa koalíciós kabinet alakításával. A képviselőház 2 év alatt letárgyalná a függő javaslatokat. A 48-as párt nem helyesli a tervet és sokan ellene vannak a haszaltsáknak.

Törvénykezés.

Az elítelt csendbiztos. Papp János volt h.-dorogi csendbiztos személyes szabadság megsértésével volt vádolva azért, hogy Botos Jánost, ki vele goromáskodott a hivatalos szobájába, és többször kérdezte tőle, hogy hány éves, mindig azt felelte, *mi közöd hozzá* és a pipát a szájából nem vette ki, erre vádolt dühbe jött, a rendőröknek pedig azt mondta, hogy vigyék ki ezt az embert, azok kivívták s lezárták. Pár percz múlva ezt megtudta vádolt, mire rögtön kieresztette. Ezen tettéért csak 20 korona pénzbüntetésre ítéltetett, a mibe belenyugodott.

Tolvaj fiu. Vágó József 13 éves kabalai fiu lopás vétségével volt vádolva azért, hogy a múlt év augusztus havában Bartha Sándor ottani állomás főnök pinczéje ablakát beütötte és azon keresztül több izben mintegy 35 liter bort elhordott s azt maga és másokkal elfogyasztotta. Baösmerte vádolt, hogy párszor volt tent a pinczében s hozott fel pár üveg bort, azt azonban tagadta, hogy egészen 35 litert elvitt volna. Ezen tettéért ma csak 3 napi elzárásra ítéltetett. Belenyugodott. Jogerős.

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító-társaság (Assicurazioni generali)

f. 4 márczius hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904 évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811.866 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134.119 korona és 97 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145.171 korona 85 fillérrel 1903.7407 korona 01 fillérre emelkedett. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a betöréssel-lopással elleni és tűkörülg-biztosítást a díjbevétel 13.630.502,710 korona biztosítási összeg után 22.391.739 korona 95 fillér volt, miből 8.722.170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordítottatott, hogy a tiszta díjbevétel 13.669.569 korona 55 fillérre rugott, mely összegből 9.447.372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékesé váló díjkielezvények összege 90.301.649 korona 69 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.646.057 korona 20 fillér, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547.460 korona 56 fillérre rugott. Károkért a társaság 1904-ben 29.008.350 korona 42 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797.690.516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851.064 korona 11 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereség-tartalék mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3.729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18.699.889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felemelendő a 160.000 koronára rugó kötes követelések tartaléka és az 590.587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezeket kívül fennáll még egy 1.150.587 korona 53 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsa. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai ártalások folytán 227.329.923 korona 25 fillérről 247.497.914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog-követelések	38.468,591 kor. 65 fillér.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	20.002,699 > 07 >
3. Letéteményezett értékpapírokrk adott kölcsönök	750,570 > 92 >
4. Értékpapírok	172.857,054 > 11 >
5. Tárca váltók	946,236 > 23 >
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7.350,000 > — >
7. Bankéknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitelezők követeléseinek levonásával	7.122,762 > 44 >
összesen	247.497,914 kor. 42 fillér.

Ezen értékekből 51'5 millió korona magyar értékekre esik.

Terménytőzsde.

Shvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. márczius 30.

Készáru tartott, később 10—15 fillér drágább határidők emelkedők.

1905. októberi buza	16.78.—80
1905. áprilisi buza	18.60.—62
májusi buza	18.46.—48
októberi rozs	13.64.—66
1905. áprilisi rozs	14.70.—72
októberi zab	11.90.—91
1905. áprilisi zab	13.96.—98
1905. májusi tengeri	14.94.—96
juliusi	14.78.—80
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	23.50.—60

REGÉNY-CSARNOK.

Rablótanya a rengetegben. [Regény.]

82. (Orosz eredetiből.)
Atakart hozzá sietni, hogy néhány viggasztaló szót intezzen hozzá. Ekkor kint a folyosón nagy láрма keletkezett.
Ajtócsapást lehetett hallani és a mellette levő konyhában egy rézüst nagy robajjal esett le.
Vladimir visszariadt és az ivószoba

bejárata felé nézett. A vendéglőst ártalmatlanná tették, a rendőrök épen félrehuzolták és ott hagyták fekvé.

Figyeljete csak, kiáltott a titkos rendőr! Nekünk sokkal veszélyesebb küzdelemre kell most készzen lennünk.

E ház gonosz szelleme tör ide be. Egy erős lökésre az ajtó hirtelen kinyílt.

Péter valószínűleg már lefeküdt és aludt, mikor a rendőrök az ajtón kopogtattak és bebocsátást követeltek.

Gyakran leitta magát a vendéglőssel együtt, amióta Vladimir a kocsmából eltűnt.

Félig eszméletlenül tántorgott a szobájába és nem sokára mély álomba merült.

Csak Lubas Vaszil éles kiáltása ébresztette fel. A rendőrök zörgetése és kiáltása erre nem volt képes.

Félig felöltözve állt most a kitárt ajtóban. Kinézése borzasztó volt.

Ócska nadrág volt rajta, s melyet csak madzag tartott.

Durva orosz inget viselt, a mely a nyakán egészen nyitva állott.

Haja kuszált és bozontos volt. Szeme tágra meredten bámult. Fehér erős fogait lehetett látni a gonosztevőnek, amint azokat sápadt arczal csikorgatta. Egy pillanatig nyugodtan viselkedett.

A fejét előrehajította, úgyhogy erős nyakerei kidagadtak.

Add meg magad a törvény nevében! Kiáltott Vladimir.

[Folytatjuk.]

Nyilttér.

Legnagyobb raktár
saját gyártmányu keztyükben.

Kötszerek!
Nyakkendők!
Gallérok!

Illatszerek!
Fésük
és hajtuk!

jutányos árban kaphatók
Nagy András keztyügyárában
kistemplombazár.

Női ruhaszövet
Blous selyem
De laine és
mosó kelme

ujdonságok

megérkeztek

Donogán és Somossy

cégnél

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Férfi ingek

gallérok, kézelők,
szebkendők, harisnyák.

Divatos nyakkendők.

= Esernyők =

legjobb minőségben kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél

DEBRECZEN, Rózsater.

Piacz-u. 7. szám alatt

a

Lovass és Ladányi

csődtömeg áruraktárát további nagy árleszállítás mellett árusítjuk el.

Nagy mennyiségben kaphatók

Női ruha szövetek. — Blous selymek. — Delain, zefir és mosókelmék. — Francia derékfűzők. — Csipkék, szalagok. — Kész Blousok és szoknyák. — Ágy és asztalterítők. — Paplanok. — Pokróczok. — Vásznaq stb. stb.

Donogán és Somossy

állandó főüzlete

kistemplom-bazár.

Szélűző, görcscsillapító
Bibergeil-csöppek.

Egy az étvágyat gerjesztő és az emésztést előidéző házi szer.

= Egy üveg ára 1 kor. =

2 üvegnél kevesebb (Utánvét K 2.50) postán nem küldetik. — Kapható

Julius Bittner's gyógyszerésznél
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükeletét nem fedezi

a Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel

Tulajdonos:

Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron sponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Austria Magyarország legnagyobb festék-, lakk- és kencze

gyár egyedárusítását elnyerve, azon a kellemes helyzetben vagyok, hogy egy doboz gyorsan száradó szagtalan **Linoleumot** 60 kr. Egy doboz tartós és felülmulthatatlan **Borosnyán** padló lakkot 50 kr-ért adhatok. — Tessék meggyőződni **Hatvan-utca 5. Első számu** bolt helyiségben.

Neumann Nándor

kizárólagos festék gyári raktárában,
DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám.

Az Alföldi takarékpénztár

DEBRECZENBEN, Piacz-utca saját ház.

Elfogad betéteket

4% kamatozás mellett.

Kölcsönöket nyújt

váltókra, kötelezvényekre, értékpapírokra, valamint helybeli és vidéki pénzüintézetek részvényeire.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, bérlőknek, hivatalnokknak.

Törlesztéses kölcsönök

földbirtokokra és házakra

Vesz és elad

Értékpapírokat, nevezetesen bel- és külföldi járadékokat, zálogleveleket, sorsjegyeket részvényeket a legkedvezőbb napi árfolyamon.

Raktárállalata elfogad árut beraktározás céljából és arra előleget is nyújt a legelőnyösebb feltételek mellett.

Mindennemü felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet ügyvezetője.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel szedett minden szó 4 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék választékosan csatolni.

Szivjank „Progress“ egészségi szivarka hüvelyt, főraktár Debreczen és vidéke részére. **Allamilag vizsgált** luczerna, ló here és répa, konyha, kerti és virágmagvak, 1 üveg **Ermelléki** ó 24 kr., 1 üveg **Ezerjő** ó 24 kr., 1 üveg **Magyarádi** ó 32 kr., 1 üveg **Villányi Siller** ó 26 kr., 1 üveg **Rizling** 4 éves 32 kr., vízzel mosható szobapadlóház **Linoleum** 1 doboz 65 kr. Merkli Ferencznel Fűvészkert-utca 14. Telefon 374.

Csak 3 forintért készülnek bármily fénykép után életnagyságu kréta rajzu képek biztos sikerrel a legszebb kivitelben. Megrendelések kizárólag **Harmathy Pál** antiquariumába intézendők Debreczen, Fűvészkert 14.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők **Krausz Mór** cipésznel Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis **Keszler A.** nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Asztalos segédek állandó munkára főlvetenek **Török Bálint**-u. 24. sz.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis **Kurián Gyula** órás és ékszerésznel Debreczen, Piacz-utca 42.

Paprika edes, nemes, 5 kilogrammos potacsomagokban bérmentve 18 koronáért kapható **Krigovszky János** paprika gőzmalmában Kalocsán.

Egy elegáns ruganyos egyfogatu koci eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Koszoru és csokor szállagokra arany vagy ezüst nyomásokat jutányos áron készít **Antalfy F.** könyvkötő-bördíszműves Piacz-utca 31.

Egy külön bejáratu csinosan butorozott szoba április 15-től kiadó **Batthyányi**-u. 6. sz.

Egy remek szőnyeg ebédlo divány olcsón eladó Piacz-utca 72.

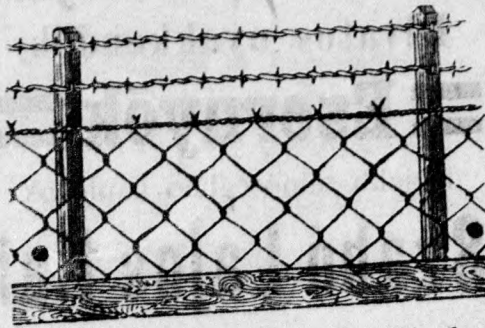
Kopirkönyvek **Heller-féle** szabadalom, 3 réti regiszterrel, 1000 lapos 2 frt 20 kr., 500 lapos 1 frt 20 kr-ért kapható **Hoffmann és Kronovitz** könyvnyomdájában Piacz-u. 49.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piacz-utca 12. az „Arany Bika“ szállodával szemben.

Ezen minta szerint készül kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmul tartósság és czélszerűség tekintetében

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szives pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal [vörös s fekete nyomás sárga papíron] van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvényszékieleg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor.

Maager Vilmostól
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Kapható az osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszerárán és gyógyszeráru kereskedésében. Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS BÉCS,

III/3., Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e oxélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállitmány-, üveg-, betöréses-lopás és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.“, valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

A debreczeni főügynökség. **KÖZGAZDASÁGI BANK R. T.**